

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PIAŢA LIBERTĂŢII BRAŞOV.

TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Preţul singurătăţii 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţlu

Apare de trei ori pe săptămână

"Agricultura nu se sprijină pe discursuri rostite în frânturile... ci prin măsurile chibzuite şi puse în aplicare de oameni cu experienţă şi pricepere" — scrie "Viitorul".

Iar guvernul actual dă dovadă că "Viitorul" are dreptate!

BANCILE POPULARE DIN ROMANIA

Pe la anul 1900 iau fiinţă, în Ardeal, primele bănci săteşti organizate după sistem acţionar. Şi, tot pe atunci, începe, în vechiul Regat, mişcarea de organizare a băncilor populare, după un sistem deosebit de cel ardelenesc: sistemul cooperatist.

La început, şi unele şi altele păreau a fi deopotrivă de folositoare, dar în scurt timp s'a dovedit că, băncile populare cooperative corespund în măsură mult mai largă nevoilor păturilor muncitoare decât celelalte.

Era, deci, numai natural, ca ceea-ce s'a dovedit de practic la frajii de dincolo, să se introducă şi la noi.

S'a început, deci, şi în Ardeal, organizarea băncilor săteşti după acelaş sistem, dar fără a se putea ajunge la acelaş rezultat strălucit, la care a ajuns, în scurtă vreme mişcarea din vechiul Regat.

Războiul a aflat fărănimea regăneană bine organizată în bănci populare, iar dela război până astăzi s'a continuat munca de organizare cu mare spor, aşa că, astăzi, în vechiul Regat, aproape nu mai este comună şi sat care să nu-şi aibă banca sa.

În Ardeal a mers greu şi a-nevoios organizarea dela început şi până astăzi, iar despre rezultate nu putem spune decât că sunt slabe. Mai slabe decât chiar în Bucovina şi Basarabia, deşi aceste provincii, ca şi Ardealul, au stat sub stăpânire streină.

Pentru a arăta cât de prost stă Ardealul în această privinţă, e destul să spunem, că şi astăzi mai avem judeţe cu câte 2—5—7 bănci populare, ceea ce înseamnă că, în aceste judeţe, sunt numai la începutul organizării şi va trebui să mai treacă vreme şi să mai depunem încă o muncă uriaşă până să ne putem compara cu frajii din vechiul Regat şi celelalte provincii.

Situaţia băncilor populare la finea 31 Dec. 1927 era următoarea:

In Basarabia.

Opt judeţe din Basarabia numărău 485 bănci, cu 86,582 membrii; capital social de 47 milioane 808 mii 654 lei; fond de rezervă 6 milioane 935,168 lei; total activ 432 milioane 332,146 lei.

In Bucovina.

Patru judeţe din Bucovina numărău: 175 bănci cu 25,486 membrii; capital social 31,877,357 lei; fond de rezervă 2,376,373 lei; total activ 103,984,660 lei.

In Ardeal şi Banat.

Douăzeci şi două de judeţe din Ardeal şi Banat numărău la aceeaş dată, adică la finea anului 1927, nu mai mult ca 470 de bănci, cu 15 mai puţine decât în Basarabia.

Numărul membrilor era de 46,762, adică aproape numai jumătate cât în Basarabia.

Capitalul social era de 35,460,756 lei; fond de rezervă de 4,556,554; total activ 235 milioane 788,375 lei.

Comparându-ne deci cu Basarabia, nu se poate spune decât că Ardealul şi Banatul stau prost. Şi Bucovina stă cu mult mai bine decât stăm noi.

In vechiul Regat.

Şi mai prost se prezintă starea noastră dacă ne comparăm cu vechiul Regat.

E destul să luăm bunăoară judeţul Ilfov, care numără 252 bănci populare, cu 66,725 membrii; capital social 123 milioane 246,065 lei; fond de rezervă 6,183,250; totalul bilanţului 381 milioane 315,216 lei.

Sau judeţul Dolj: 195 bănci; 49,049 membrii; 79 milioane 152,250 lei capital social; 10 milioane 753,062 fond de rezervă; totalul bilanţului 242 milioane 090 mii 909 lei.

Două judeţe din Regat au tocmai atâtea bănci, cât întreg Ardealul şi Banatul, iar băncile dintr'un singur judeţ (Ilfov) dispun de un capital aproape de două ori mai mare decât al băncilor din Ardeal şi Banat împreună.

Situaţia generală.

Totalul bilanşurilor băncilor populare din întreaga ţară era la finea anului 1927 de 4 miliarde 414 milioane 494 mii 398 lei.

Din acestea revin Ardealului, Banatului, Bucovinei şi Basarabiei abia 773 milioane, iar restul de trei miliarde şi jumătate revine vechiului regat.

Numărul total al băncilor populare, la finea anului 1927 era de 4802. Dintre cari revin: Ardealului şi Banatului 470; Basarabiei 485; Bucovinei 175; iar vechiului Regat 3672 bănci.

Banca Centrală cooperativă.

Băncile populare sunt grupate în federale, iar instituţia care formează sufletul întregii organizaţii de bănci săteşti este Banca Centrală Cooperativă, cu un capital de un miliard lei. Atât federalele cât şi unităţile singuratece se bucură de un larg sprijin dat de Banca Centrală, care e o instituţie de stat.

Ardealul neîndreptăţit?

Se spune, că Ardealul e neîndreptăţit, deoarece cele mai multe ajutoare se împart de Banca Centrală fărănimei din vechiul Regat.

E un neadevăr! Banca Centrală nu împarte fărănimei nici un ban. Ea dă ajutoare numai băncilor populare. Iar, dacă Ardealul şi Banatul nu organizează băncile populare, nu poartă vina Banca Centrală sau guvernul ci conducătorii poporului ardelean şi poporul însuşi.

Creditul agricol.

Încă în toamna aceasta se va crea de către stat şi "Creditul agricol" — o instituţie formidabilă — cu un capital de 3 mili-

arde lei, pentru a veni în ajutorul agriculturii şi a da puţinţă ţăranilor să-şi refacă gospodăriile şi să dea un nou avânt vieţii satelor şi agriculturii noastre.

Probabil că şi "Creditul agricol" va avea strânse legături cu băncile populare. Şi miliardele menite culturii pământului se vor distribui tot prin băncile populare. În care caz, Ardealul şi Banatul nu vor beneficia în măsură dreaptă nici pe urma creditului agricol, neavând un număr corăspunzător de bănci populare.

La muncă de organizare!

Îată, de ce credem, că a sosit ceasul suprem ca să ne punem pe muncă şi să întemeiem Banca populară în fiecare sat ardelean şi bănăţean, iar acolo unde e cu neputinţă, să grupăm două-trei sate laolaltă şi să creiem o Bancă comună.

E o datorie a tuturor intelectualilor dela sate şi oraşe de a începe această muncă cu toată hotărârea de a o duce la bun sfârşit şi e o datorie a sătenilor de a le da ascultare şi a se grupa — cu mic şi mare, cu să-

rac şi bogat, fără deosebire de religie şi vederi politice — în Bănci populare, cari trebuie să devie şi la noi ca şi în vechiul Regat instituţiile cele mai de seamă ale vieţii noastre economice.

Întâi, obolul nostru.

Fiindcă am vorbit de "Banca Centrală" şi de "Creditul agricol", vrem să spunem că, băncile populare nu se vor întemeia numai în nădejdea ajutoarelor ce se dau de către aceste instituţii. La temelia Băncii populare, trebuie să stea, în primul rând, obolul nostru, jertfa noastră, economiile noastre.

Trebuie să punem în Băncile populare muncă din munca noastră şi suflet din sufletul nostru. Numai aşa vor dura şi vor înflori.

De aceea, ori cât de mult ar fi lipsurile, oricât de grea ar fi criza prin care trecem, trebuie să desluşim, că fărănimea e datorie a contribui ei însăşi cu cât mai mare capital la întemeierea băncilor săteşti.

Noi ştim că se poate. Am încercat, am văzut prin satele unde am întemeiat Bănci şi unde se află astăzi în curs de organizare.

I. Podea.

Mai temperat cu Temperanţa!

Ne închinăm în faţa măreşului scop, care a dat naştere înfiinţării localurilor de temperanţă. Ne-am bucurat când am luat cunoştinţă că şi prin părţile noastre, mai multe comune au ajuns ca prin înfiinţarea acestor fel de localuri să poată adăposti lumea pentru o recreaţie cuminte, ferindu-o de a cerceta cârciumile, cari să-i răpească sănătatea şi averea.

Lupta împotriva alcoolului nu poate fi decât bine privită de către ori-ce om, care-şi dă seama de urmările beţiei.

Dar! Vai ce amar dar!

Am constatat şi am cunoscut localuri de temperanţă, transformate de proprietarii lor, în cele mai păcătoase localuri de bejie. În locul beutiilor răcoare fără alcool, curge gâră juica, berea şi vinul, compromiţând complex instituţia, al cărei nume frumos îl poartă.

Într'o comună din judeţul Târnava-Mare (plasa Cohalm) bună oară, pe la trei ore către dimineaţă, oaspeţii "Temperanţei", în drum spre casă, se împleteceau pe stradă şi răcniau însufleşiţi de "apă minerală".

Esiau cu temperatură dela "Temperanţă".

Şi nu-i mirare, când cârciumele cu licenţă, trebuind să fie închise la 10 oare, "temperanţii", îşi iau refugiul la "Temperanţă", unde nu mai există nici control, nici limită de "beătură răcoritoare", care înfierbântă şi aprinde creerii.

Halal, de aşa temperanţă!

Atragem deocamdată atenţia

autorităţilor asupra acestui fapt, pentru ca să nu fim siliţi să dăm şi alte amănunte la iveală. Căci felul cum se prezintă astfel de localuri de temperanţă le-ar îndreptăţii să-şi schimbe numele.

În loc de frumoasa firmă "Temperanţă", aceste localuri ar purta pe drept titlul de: "Distrugearea", "Alcoolul", "Contrabanda", sau ori-ce alt nume la fel, care nu ar mai compromite menirea şi nobilul scop al instituţiei, cu al cărei nume se împodobesc aceste localuri pentru a-l compromite.

Alegerea dela Hunedoara.

Ţara a răspuns:

ea stă zid în jurul guvernului Maniu.

Duminecă a avut loc în judeţul Hunedoara alegerea unui deputat în locul regretatului deputat Horia Maniu, răpus de boală în floarea vieţii.

Din partea Partidului naţional-ţărănesc a candidat distinsul nostru prof. universitar şi secretar general al ministerului sănătăţii dr. Iuliu Moldovan, iar din partea opoziţiei liberalo-averescano-lupiste d-l profesor Borcea, pentru alegerea căruia Doctorul Lupu se făcuse luntre şi punte prin cercul Hunedoarei. Noroc cu jandarmii, cari au luat sub scutul lor pe Doctorul Lupu, căci alifel l-ar fi scărmanat poporul pentru insultele aduse guvernului.

Rezultatul alegerii a fost următorul:

D-l dr. Iuliu Moldovan a întrunit 46.818 voturi, fiind proclamat ales, iar d-l prof. I. Borcea numai 4987 voturi.

Prin această alegere ţara a dovedit din nou că stă zid în jurul guvernului d-lui Maniu. Să ne trăiască alegătorii dela Hunedoara!

NOTE.

S'au dresat acte...

Zilele trecute ofiţerul de serviciu al poliţiei a raportat prefectului jalba unei d-ne din Bucureşti, care s'a plâns că în ziua de 18 August făcând o excursie pe Tâmpa şi luând loc la jumătatea drumului pe o bancă s'a pomenit cu o piatră în partea dreaptă, care i a cauzat leziuni. Raportul se încheie cu următoarea frază: "S'au dresat acte".

Adecă: d-l ofiţer de serviciu a trecut numele şi situaţia d-nei în procesul verbal, a constatat leziunea alăturând la act probabil şi bolovanul pricinuitor de leziuni, dacă cumva d-na din cauză l'a adus cu sine. În fine ne închipuim că d-na a plecat mai mult sau mai puţin satisfăcută că "s'au dresat acte".

Că de unde a plecat piatra, fost-a ea aruncată de cineva sau a căzut aşa din cer senin, nu ni se spune. Ori cronicarul sau cetitorul luând cunoştinţă de comunicarea ofiţerului de serviciu, aşteaptă ceva: o sancţiune sau o măsură ce s'a luat sau se va lua pentru preîntâmpinarea unor astfel de surprize neplăcute pentru cei sosiţi la Braşov în vilegiatură.

Probabil că d-l prefect a luat măsuri în consecinţă. Nu ajung însă simple publicaţii sau apeluri publicate sau afişate, ca cei cari urcă Tâmpa să urmeze serpentinele grijind să nu rostogolească pietrele din drum sau să nu prescurteze drumul luând-o razna de-a curmezişul spre vârful Tâmpii. Astfel de publicaţii încă nu prind la noi. Dovadă că, cu toate publicaţiile repetite, dispăre an de an tot mai mult iedera înflorită de brad de pe Postovar iar primăvara lătlacul de pe drumul spre Warte, continuă să fie în mod barbar smuls şi jefuit de trecători.

Cunoaştem prea bine lipsa de personalul corespunzător al poliţiei, cu toate aceste s'ar putea face din când în când câte o descoperire neopinată la locurile indicate. Prinţând atunci pe câte un delictant, să fie pedepsit în mod exemplar şi publicat în toate zăarele.

Poate că astfel vom mai reduce pofta de joc şi de distrugere a unor oameni uşuraţiici sau fără suflet!

Unul în viligiatură.

D-l prim-ministru I. Maniu, însoţit de d-nii miniştri Cihovski şi Madgearu, a vizitat zilele acestea fabrica de avioane de lângă Breşov şi fabricile Făgăraş, Copş, Cujir şi Hunedoara.

PAGINA ECONOMICA SI COOPERATISTA

Mișcarea cooperatistă din jud. Târnava-mare.

Județul Târnava mare, cu peste 100 de comune și sate are astăzi numai 12 bănci populare.

Prefectul județului d-l Aurel P. Bănuș, consiliu de marea sa datorie și răspundere, în conferință cu Oficiul Național al Cooperatizării și cu oameni de suflet din Sighișoara, a inaugurat o vie campanie pentru reorganizarea unora dintre băncile existente și pentru organizarea de noi bănci populare.

Propaganda la sate. — Spre acest scop d-l Ion Poda, conferențiarul Regiunii Brașov, în societatea d-lor avocați Dr. Octavian Dobre și Dr. Ilie Popa au și început să viziteze satele, luminând populația asupra rosturilor băncilor populare și al foloaselor cooperatizării.

In ziua de 15 August au cerșat și au ținut adunări populare în Hendorf, Șaleș și Apold.

In Apold banca populară e în curs de organizare și așteaptă numai aprobarea statutelor ca să-și înceapă apoi activitatea.

In Hendorf și Șaleș încă vor lua ființă băncile populare în cel mai scurt timp. In Apold învățătorul, în Hendorf învățătorul, în Șaleș preotul și învățătorul stau în fruntea mișcării.

Dumneacă în 18 August au fost vizitate comunele Grânari și Bărcuț.

Dumneacă 25 August se vor ține adunări în cinci sate, iar seara se va ține o mare adunare populară în Sighișoara pentru organizarea unei mari bănci populare în centrul județului.

Munca de organizare nu se va opri însă aici, ci va continua cu toată însuflețirea până se vor crea bănci în tot locul unde nevoile cer și poporul e pregătit ca să le dea ființă.

Farmacii de serviciu. De la 24 August până la 7 Septembrie 1929 fac serviciu în oraș peste noapte și în Dumineci farmacia „Sf. Gheorghe” Cetate, Strada Porții Nr. 51 și farmacia „Hygiea” Brașovul-vechi Str. Lungă Nr. 81.

Situațiunea băncii generale cooperative

Din situația sumară a Băncii Centrale Cooperative încheiată pe ziua de 13 Iulie a. c. rees următoarele:

Totalul plasamentelor Băncii se ridică la suma de 554.775.995 Lei.

Creditele deschise pentru finanțarea recoltei au ajuns la suma de lei 114.500.000.

Depunerile spre fructificare ating suma de lei 101.394.143. Disponibilul imediat fiind de lei 101.517.896.

Procurarea de semințe selecționate

Vineri după amiază a avut loc la Uniunea Camerelor de agricultură o importantă ședință prezidată de d-l Mihalache ministrul agriculturii, de față fiind și d-nii deputat Rădulescu-Mehedinți, președintele instituției cât și d-l Măndru, director general. Au mai luat parte la ședință aproape toți președinții Camerelor agricole din țară.

S'a luat în discuție chestiunea procurării de semințe selecționate (alese) pentru însă-mânțarea ogoarelor.

D-l I. Mihalache ministrul agriculturii a arătat că guvernul dă astăzi o deosebită atențiune chestiunii procurării de semințe selecționate. D-sa a spus că până acum a pus la dispoziția Camerelor agricole o sumă de 25.000.000 pentru procurare de semințe selecționate, sumă care va fi majorată (urcată) după necesități.

D-sa a rugat pe președinții care erau de față să dea toate lămuririle necesare, privitoare la nevoile bănești, care le au în legătură cu procurarea acestor semințe.

Se știe că pe lângă cota acordată de minister prin Uniunea Camerelor agricole, fiecare Cameră agricolă este dator să vină cu partea ei de bani în această chestiune.

Situația agricolă

Cum merge vremea. — Ce se lucră la câmp. — Starea vitelor.

In prima jumătate a lunii August, după rapoartele primite de direcția statisticii agricole din Ministerul Agriculturii și Domeniilor din partea Consilierilor agricole, situația este următoarea:

1. Starea timpului. Au căzut ploii între 4 - 10 crt. în întreaga țară, având în Transilvania și Bucovina un caracter general, pe când în Vechiul regat și în Basarabia ploile au fost numai în unele părți. In județele Câmpulung și Sălaj au fost chiar și mici vărsări de ape. Grindină a căzut pe alocurea în județele: Bacău, Botoșani și Neamț, cauzând pagube neînsemnate.

Se mai simte nevoe de ploae în sudul Moldovii, în câmpia Dunării și în Dobrogea, pentru porumburile semănate târziu, pentru fânețe și pășuni.

2. Mancile câmpului. Seceratul este aproape terminat în întreaga țară. Se cosesc pentru a doua oară fânețele, lucernie-

rele și trifolurile. In toate județele se fac ogoare pentru semănăturile de toamnă. Se recoltează tutunul, se stropesc viile și se treeră păioasele.

3. Starea vitelor este bună. Se mai semnalează cazuri de febră aftoasă (boală de gură și unghii) în județele: Roman, Gorj, Mehedinți, Constanța, Alba, Cluj, Hunedoara, Maramureș, Năsăud, Severin, Sălaș și Timiș-Torontal.

Boala este în descreștere, în urma măsurilor energice luate de Serviciul sanitar veterinar din Ministerul Agriculturii și Domeniilor.

In jud. Alba au fost în luna Iulie câteva cazuri de pestă porcină (ciuma porcilor), iar nu pestă bovină, cum din greșală se anunțase pe la începutul lunii. Sunt peste 40 ani decând nu s'a mai semnalat nici un caz de pe stă bovină în Țara românească.

Situația agricolă a țării e foarte bună

Avem în anul acesta cea mai bogată recoltă de porumb din anii de după război. Din știrile pe cari Ministerul Agriculturii le-a primit din diferitele părți ale țării rezultă, că vom avea 638.000 vagoane de porumb, din cari pentru consumul intern, adică pentru hrană și sămânță, vom avea nevoe de 360.000 vagoane, socotind 200 kilograme pentru cap de locuitor. (In țară avem 18.000.000 locuitori). Rămân prin urmare pentru export 278.000 vagoane porumb. Socotind vagonul, în mijlociu, cu 55.000 lei, prețul porumbului din anul acesta face Lei 35.000.000.000, din care pentru export vin 15.200.000.000 Lei.

La păioase (grâu, seacă, orz și ovăz) vin cam 672.000 vagoane, prețuind cu totul Lei 87.300.000.000, din care pentru export avem 247.000 vagoane în preț de 11.750.000.000 Lei.

Recolta porumbului deci împreună cu a păioaselor este în anul acesta de 1.310.000 vagoane, în valoare de 73.700.000.000 Lei.

Avem așadar pentru export 525.000 vagoane cereale, cari fac cam 26.950.000.000 Lei, adică aproape 27 miliarde lei.

Pentru cultivatorii de sfeclă. Domnii membri ai comitetului „Sindicatul agricol al cultivatorilor de sfeclă” sunt rugați a participa la ședința ce se va ține în 23 Aug. ora 9, în localul Prefecturii camera No. 35.

La ordinea zilei:

1. Verificarea sumarului ședinței precedente.
2. Comunicări referitoare la activitatea sindicatului și a rezultatelor obținute până în prezent.
3. Luarea la cunoștință a Convenției și anexelor sale, încheiate cu fabrica de zahăr.

4. Cetirea statutelor și luarea de măsuri pentru votarea și aprobarea lor de către adunarea generală.

5. Luarea de măsuri în vederea predării, cântării și recepționării sfeclilor.

6. Propuneri.
Brașov, 17 August 1929. Președinte: Cosma.

Ne sosesc din Germania 100 de locomotive.

La 30 Iulie s'a semnat un contract provizoriu cu societatea A. E. G. din Germania pentru a ne furniza, în decursul lunilor Decembrie Ianuarie și Februarie, 100 de locomotive noi.

Invoiala era așa ca până la Decembrie, căile ferate germane să ne împrumute 100 de locomotive.

Se anunță acum din Berlin că s'a semnat o convenție, în urma căreia căile ferate germane vor trimite în cursul acestei săptămâni 100 locomotive noi.

Căile noastre ferate mai pot cere cu împrumut încă 200 de locomotive.

Evaluarea producției porumbului.

Suprafața însămânțată pe provincii și pe țara întreagă, producția medie la hectar și producția totală a porumbului, pe provincii și pe țara întreagă, este:

Vechiul regat, 2.865.000 hectare; Producțiunea: media în kgr. 1240; Total în vagoane 355.260.

Basarabia 960.000 hectare; Producțiunea: media în kgr. 1620; Total în vagoane 155.520.
Bucovina 63.000; Producțiunea în kgr. 1480; Total în vagoane 9324.

Transilvania 910.000; Producțiunea: media în kgr. 1300; Total în vagoane 118.300.

Deci în întreaga țară pe 1929: 4.789.000 hectare sau 638.404 vagoane.

Luată în total producțiunea porumbului din anul acesta depășește chiar producțiunea din 1926, care a fost de 584.000 vagoane la 4.059.000 ha. suprafață însămânțată.

Din producția enului acesta de 638.000 vagoane se scad 360.000 vagoane pentru consumul intern (hrană și sămânță), socotit a 200 kgr. de cap de locuitor pentru 18.000.000 suflete, rămânând astfel 278.000 vagoane porumb disponibil pentru export.

Primăria municipiului Brașov:

No. 22369 - 1929.

Publicațiune

In conformitate cu circulara No. 23 din 12 August a. c. a Camerei de agricultură, se aduce la cunoștința generală că în scopul de a veni în ajutorul agricol orilor lipsiți de sămânță, Camera agricolă pune la dispoziție tuturor cari au lipsă, sămânță de grâu selectat.

Costul seminței care va fi plătit de agricolul, este cel de pe piață adică Lei 850 pe 100 kgr., diferența fiind suportată de Camera de Agricultură.

Invităm deci pe toți aceia cari au lipsă de sămânță de grâu selectat, să se prezinte cel mult până la 28 August a. c. la primărie (Str. Argintarilor Etajul II. Secția Economică), spre a fi trecuți pe tabloul, indicând și cantitatea câtă le e de lipsă.

Brașov, la 17 August 1929.
Comisia interimară,
Președinte: p. Secretar general: Cuteanu. indescifrabil

Băncile populare din Ardeal și Banat

la 31 Decembrie 1927.

Județele	Nr. băncilor	Numărul membrilor	Capitalul vărsat	Fonduri de rezervă	Total activ
Alba	29	3057	1.573.273	232.271	13.941.748
Arad	32	4171	3.948.708	285.300	17.350.924
Brașov	7	651	809.399	24.922	4.757.563
Caraș	9	1123	881.962	43.960	6.350.218
Ciuc	5	147	113.688	8.327	629.865
Cluj	19	2490	1.623.398	129.026	8.562.812
Făgăraș	27	3224	2.020.073	352.621	26.644.778
Hunedoara	13	1936	1.819.576	159.173	8.786.054
Maramureș	23	4198	1.569.433	347.476	13.084.904
Mureș	12	960	1.026.664	42.707	536.113
Năsăud	27	2530	2.049.584	175.166	12.310.538
Odorhei	2	204	48.446	7.826	700.705
Satu-Mare	23	2086	2.439.560	203.715	18.139.006
Sălaj	69	6343	3.544.418	403.650	20.673.169
Severin	11	889	576.704	71.111	2.599.335
Sibiu	33	2952	1.250.773	402.783	19.063.565
Someș	28	3098	1.378.038	105.406	8.473.305
Târnava-mare	12	609	397.048	55.460	4.033.593
Târnava-mică	27	1732	1.217.878	960.040	7.934.324
Timiș Torontal	26	2752	2.255.027	295.472	19.421.715
Treiscaune	5	298	191.836	43.850	1.445.264
Turda	31	3312	4.118.270	200.352	20.348.877
	470	46.762	35.460.756	4.556.554	235.788.375

Cultură și știință

Lupta pentru
cucerirea aerului

Se știe că aviația (meșteșugul de a zbura) înainteașă cu pași uriași și, cei cari veghează la succesele ei, au câte un ochiu și la primejdiile pe cari păsările acestea, cari plutesc în aer, le pun în fața popoarelor, în timp de războiu.

Marile Puteri — cum e Anglia, Statele-Unite, Japonia, Franța etc. — pregătesc într'un mare număr mașini de zburat — mașini cari azi sunt întrebuințate în transport, cari pot fi schimbate în urlăși ai aerului.

Aviatorii zboară pe deasupra pământului și peste ape. Călătoriile peste ocean însă, luptele cari s'ar da deasupra oceanelor la mari depărtări de coaste, ar fi foarte primejdioase, dacă fiecare țară nu s'ar fi cugetat să construiască vase, ale căror dockuri (punte) să poată sluji de loc de aterizare (coborâre) în caz de nevoie.

Unul dintre cele mai moderne (mai noi) vapoare de felul acesta, cari primesc și adăpostesc aeroplane, este uriașul „Kaga” (așa se numește) al Japoniei.

E un vapor minune. Pe acoperișul vasului pot sta comod nu mai puțin de 60 de aeroplane, cari vor zbura în lung și lat prin aerul de deasupra oceanului, și vor găsi adăpost în apropiere, pe podul vasului acesta.

La început, japonezii au voit să construiască un vas de războiu din „Kaga”, un vas de 40.000 de tone. Mai târziu însă l'au prefăcut în vas plutitor pentru aeroplane. Vasul merge cu o înălțime de 29 de mile pe oră, are motoare de 91.000 de cai putere.

Pentru ca vasul să poată sluji și mai bine, de apărare a aeroplanelor, inginerii au născocit niște hoarne foarte minunate. Ele se lasă, în formă de coarne, de-alungul vasului, așa că fumul iese în lături și lasă puntea liberă.

Aviatorii o pot vedea fără greutate. Aceste hoarne mai slujesc și la ascunderea vasului, deoarece lasă fumul greu în urma lor și fumul învâluie și partea dinainte a vasului. Avioanele ridicându-se la înălțime pot apoi să-l înconjure cu un strat de fum alb, făcând astfel aproape imposibil pentru vasele dușmane să-l atace.

Pe lângă acest vas, Japonia mai are un asemenea vapor, al cărui nume e „AK GY”.

Supraoameni

Nu va fi o surprindere pentru generația viitoare (cei cari vor trăi în locul nostru, atunci când noi nu vom mai fi), să facă cunoștință cu așa zisul „supra om”, adică un om mult mai înalt și mai chipeș și cu o minte cu mult mai isteafă ca a noastră.

Dr. Riddle, un învățat dela Institutul Carnegie din America a ajuns la convingerea, că în viitor va fi foarte ușor să ajuți unui copil să crească la de două ori atât înălțime și greutate, de cum e omul azi, având un creier de două ori mai dezvoltat ca istețime.

— De ce să nu se facă aceasta și cu oamenii? — zice Dr. Riddle.

D-sa are deja sub observare câțiva copii și așteaptă dela cercetările sale adevărate minuni. Dar pentru a ajunge la aceste rezultate, trebuie schimbate și înrăuirile cari cad asupra piticului de azi și împrejurările-i de viață.

Așa că, dacă teoria profesorului Riddle se va adevăra în tocmă, în generația viitoare se vor produce adevărații uriași, atât ca corp cât și ca minte.

Cari vom trăi, vom vedea!

Medicul poporului

Despre boale și cauzele lor

Boalele au fost în toate timpurile. Și astfel în toate timpurile s'a încercat, să se deie o lămurire că ce este boala. În totul ceea ce spunem în cele următoare, va fi vorba numai despre boalele molipsitoare, adică boalele cari trec dela om la om. Acestea formează partea cea mai mare a boalelor omenești și igiena (știința despre sănătate) poate vorbi numai despre astfel de boale, deoarece o apărare numai la aceste boale se poate. — Ce este boala? O luptă a corpului cu răul, care a ajuns în el. — În ce constă acest rău vom vedea mai târziu. Când răul ajunge în corpul omului, atunci se începe o luptă de moarte și viață între corp și acest rău. Cel mai tare învinge pe cel mai slab. Dacă corpul omului va fi bine pregătit, dacă el va fi tare și puternic, dacă nu va fi slăbit de împrejurările, în care trăiește, atunci omul va învinge în această luptă răul intrat în corpul lui, îl va omori și alunga din corpul lui și omul se va însănătoși. Dacă însă corpul omului va fi slăbit, — și această slăbire vine dela mai multe împrejurări din jurul omului, despre care vom vorbi, — va fi puțin pregătit, ca să poată lupta cu dușmanul lui, atunci corpul omului va fi învins de dușman, răul ajuns în el îl doboară la pământ, corpul se încovoie sub atacurile dușmanului de moarte și omul moare. Să vedem acum, care este acel rău, care ajungând în corpul omului, îl îmbolnăvește, care este cel mai mare dușman al corpului omeneș, și cari sunt cu un cuvânt cauzele boalelor.

Ca să știm, cum să ne apărăm contra unui dușman care voește, să ne atace, trebuie să-l cunoaștem bine pe acest dușman, trebuie să-l cunoaștem puterea lui, trebuie să cunoaștem drumurile, cărările ascunse, pe unde voește, ca să ne atace. Toate acestea trebuiesc cunoscute bine, dacă voim ca să ne apărăm bine contra lui, dacă nu voim, ca dușmanul din ascunziș,

pe nesimțite, să ne atace și cu o lovitură să ne arunce la pământ. Tot asemenea, dacă voim, ca să rămânem scutiți de boale, trebuie să cunoaștem bine cauzele lor, trebuie să știm toate căile și toate ascunzișurile, de unde boalele se pot arunca asupra corpului nostru.

Cari sunt așa dar cauzele boalelor? De când există boalele și acestea au venit în lume deodată cu omul, totdeauna a căutat omul să afle, cari anume sunt cauzele boalelor, cine le trimite pe acestea asupra capului nostru.

La început zicea omul: o putere supra naturală, spiritul cel rău, demonul, care vrea numai răul omului, intră în corpul omului, și acesta-l îmbolnăvește corpul. Prin urmare acest spirit rău trebuie alungat din corpul omului și astfel omul se va însănătoși. Această credință rea din timpurile cele mai vechi a rămas la țărani până în zilele noastre și la diferite boale prin diferite mijloace se încearcă și astăzi încă alungarea spiritului rău din corpul omului îmbolnăvit.

Cu ivirea creștinismului se credea, că cauza epidemiilor, (a

boalelor molipsitoare) care omara de multe ori o mare parte din popoare, este mânia lui D-zeu, o pedeapsă a lui D-zeu. Și această credință a rămas până în zilele noastre la țărani, care și astăzi încă încearcă să se scape de boală prin împăcarea lui D-zeu cu tot felul de mijloace.

A fost apoi un timp, când se credea că tot răul, toate boalele vin dela aerul care ne înconjură. Acest aer ar conținea ceva putred, ceva sîrîcat în el, și acesta ajungând în corpul omului, se începe și în acesta o putreziciune. Aceasta ar fi cauza tuturor boalelor.

Aceste credințe deșarte și greșite au fost susținute în toate veacurile trecutului, până târziu în veacul al optzecelea, și acestea în felul acesta erau susținute nu numai de poporul fără carte, ci erau apărute cu tărie chiar de învățații lor din toate timpurile. Și durere, sunt susținute de țărani, la care învățătura și adevărul nu au putut pătrunde încă, chiar și până în zilele noastre. Aceste credințe deșarte, această necunoaștere a adevărului a costat omenimea multe vieți omenești, pierdute înaintea de vreme, și ne costă încă și în zilele noastre multe, foarte multe vieți de om, cari ne părăsesc în floarea lor. Numai cu încetul s'a cunoscut lumina adevărată.

Dr. N. Căliman.

Din cartea bunului gospodar

Și vitele trebuie
spălate

Spălați vitele, în timpul verii, ca să se curățe pielea de sudoare și murdărie. Căci, cu cât o vită este finută mai curată cu atât puterea și pofta ei de muncă este mai mare. S'a găsit anume că vacile de lapte, dau lapte mai mult, când ele sunt spălate regulat pe tot trupul cu apă și cu peria. Căi, boii sunt mai voloși și mai împacăți cu munca lor grea după bae de curățenie. Un lucru însă nu trebuie uitat, și anume că baia, ori spălarea, curățirea lor cu apă trebuie făcută ziua, în vremea când e soare, pentru ca până seara să se poată usca părul animalului. Seara fiind răcoasă, se poate întâmpla ca să răcească.

Când vacile opresc
laptele

Unele vaci opresc laptele și nu-l slobod la muls atunci când sunt speriate de ceva; ori pe cale de a se îmbolnăvi de de ceva. Unele vaci nu slobod laptele când vremea se schimbă dintr'odată. E bine ca astfel de vaci, să nu fie bătute, nici lovite, ci lăsate în pace ca să se liniștească, căci numai atunci vor slobodi tot laptele. Și apoi nici nu-i prea bun laptele muls atunci când vaca se găsește într'o stare de neliniște.

Cum sunt intestinele
animalelor

Mafele (intestinele) animalelor de casă au o lungime care se potrivește cu felul de mâncare cu care se hrănesc fiecare. Vitețările care se hrănesc cu verdețuri, au mafe mai lungi decât cele ce se hrănesc cu carne. De aceea mafele câinelui au o lungime de 5 ori mai mare ca lungimea trupului; ale calului de 12 ori; ale porcului de 14—16 ori; ale boului de 20 ori; ale oalei și caprei de 26—28 de

ori mai lungi de cât lungimea trupului lor.

Cum ne scăpăm de
gărgărițe

Cât sunt de mici aceste lighioane, pe atât de mare e paguba pe care o fac ele. Pentru aceea tot gospodarul cuminte caută să-și fină hambarele curate, petru ca să nu lase să incube în ele aceste ființe păgubitoare. Dacă însă ele s-au incubat, se pot totuși stărpi. Se pun adevărat în hambar deasupra bucatelor, sau se vâra în bucate, ramuri verzi de soc cu frunze cu tot.

În felul acesta vom scăpa de păcește, căci gărgărițele vor dispărea în curând.

Frunzele de salcie nu-
tremânt pentru pui

Frunzele de salcie sunt foarte hrănitoare. S'au făcut în străbătăte încercări hrănindu-se pui de găină cu frunze verzi de salcie și alții cu lucernă. După 6 săptămâni, puii hrăniți cu frunze de salcie aveau în mijlocul 60 grame mai mulți ca cei hrăniți cu lucernă.

Societatea „Vulturul Car-
paților” a excursioniștilor
români din România.

Convoacă

adunarea generală, extraordinară pe ziua de 25 August a. c. la ora 11 a. m. în sala liceului Andrei Șeguna, și se roagă O. or. membrii ai societății de a lua parte necondiționat.

La ordinea zilei.

1. Raportul comitetului.
2. Organizarea societății și diverse.

Comitetul.

FOIȚA

Prefecții noștri.

Un prefect de județ este, în primul rând, un administrator și un executor al legilor și al ordinelor guvernului care-l numește. Dar când un prefect se mărginește numai la atât, înseamnă că e un slab slujbaş. Un prefect trebuie să fie o personalitate rară, un om care su-praveghează și îndrumă întreaga viață a județului său. El trebuie să fie om de o înaltă cultură, de o rară bunătate, iubitor de dreptate, părinte al celor necăjiți și aspru judecător al celor răi, nedrepți și disordonați.

Așa ne închipuim noi prefectul și așa sunt cei mai mulți dintre prefecții pe cari i-a desemnat guvernul de azi să stea în fruntea județelor.

Iată de ce ne-am hotărât să publicăm în „Gazeta Transilvaniei” o serie de articole despre „prefecții noștri”, ca poporul dela sate să ia cunoștință de valoarea lor și să învețe să-i simzeze după cuvîntul.

Aurel P. Bănuș.

Începem astăzi cu prefectul județului Târnava-mare.

D-l Aurel P. Bănuș s'a născut în Cohalm, la 25 Oct. 1881 din părinții Paul Bănuș, judecător regesc și soția Maria n. Comșia de Copăcel.

Școlala și-a făcut-o în Cohalm, Făgăraș, Blaj, Cluj, Budapesta și Berlin. S'a pregătit pentru cariera de avocat, dar aici odată n'a practicat avocatura. Soarta a vrut să-l târască pe alte terenuri de activitate, unde A. P. Bănuș s'a distins ca scriitor și artist de rară valoare.

Ca student la Budapesta a fost ales de vice-președinte al tinerimei universitare. În Iulie 1902 împreună cu O. Goga, I. Lupaș și alți scriitori tineri întemeiază revista „Luceafărul”, o revistă cu mare faimă. În anul 1904 a condus ziarul „Poporul Român” din Pesta. În anul 1905 a primit o bursă dela „Societatea pentru fond de teatru”, iar după absolvirea Conservatorului din București, a fost ales director artistic al Societății teatrale, funcționând în această calitate până la izbucnirea războiului, când a fost mobilizat (cu reg. II inf. la Praga, iar după deser-

terea din armata austro-ungară, s'a înrolat în armata română, împlinindu și întreaga datorie de bun patriot și bun român.

În 1919 scoate un nou ziar la Sibiu: „Renașterea Română”, iar dela 1925 până la 1927 îndeplinește funcția de director al propagandei culturale în teritoriile alipite.

În căderele „Astrei” a depus o muncă laudabilă. E membru pe viață al ei și președinte al comitetului central județean al „Astrei”.

Fire artistică A. P. Bănuș a scris și opere literare de o rară frumusețe și valoare, caracteristice prin un umor sănătos și o fină dar usturătoare satiră.

Județul Târnava mare are în fruntea sa nu numai un om priceput în materie de administrație ci și un om de inițiativă culturală, fiind el însuș un apostol al culturii românești.

Iată de ce credem că guvernul a făcut o norocoasă alegere când a încredințat conducerea acestui județ d-lui A. P. Bănuș, și iată de ce credem că populația județului Târnava-mare n-are decât să fie mândră de prefectul său, dându-i toată stima și acordându-i tot sprijinul în greaua sa misiune de prefect.

DIN ȚARA

O tânără femeie moare în flăcări, iar soțul ei își taie beregata.

În comuna Orta de lângă Dej s'a petrecut o nenorocire în următoarele împrejurări:

În lipsa soțului ei aflat la munca câmpului, femeia Maria Pasca, a vrut să pregătească pâine. În acest scop ea a dat foc cuptorului din curte spre a-l încălzi. La un moment dat Maria Pasca observând că focul din cuptor s'a stins, a vrut să-l aprindă din nou. Toate străduințele ei de a aprinde cele câteva vreascuri au rămas însă zădărnice și ea a alergat atunci la o sticlă cu petrol, cu care a vrut să se ajute.

În adevăr ea a și turnat puțin petrol asupra vreascurilor, care însă din cauza căldurii din cuptor au luat foc, aprinzând apoi și sticla cu gaz, provocând astfel o puternică explozie. În urma celor petrecute Maria Pasca numai cu mare greutate a putut fi salvată din mijlocul flăcărilor, de către vecinii sosiți în ajutor.

În stare disperată nenorocita femeie a fost trimisă la spitalul din Dej, unde însă după câteva ore de înspăimântătoare chinuri a încetat din viață. Flacărele exploziei s'au întins între timp cu furie asupra întregii case a familiei Pasca, distrugând complet această gospodărie. Ion Pasca soțul victimei imediat ce a aflat groaznică veste a nenorocirii abătută asupra lui, a încercat să se sinucidă tăind și beregata cu un cuțit. În stare gravă, nenorocitul sinucigaș a fost dus și el în spitalul din Dej.

Inconjurul pământului într-o săptămână trasă de un câine.

În ziua de 17 August, a sosit în Cetatea-albă fiind în trecere prin Basarabia, invalidul de război, Ștefan Ștefan II, din orașul Timișoara, în etate de 43 ani, care s'a imbarcat în ziua de 15 Aprilie 1924, în portul Amsterdam, pentru a face inconjurul pământului, într-o săptămână cu 3 roate, trasă de un câine polițienesc din Olanda.

Până acum a trecut prin țările: Estonia, Lituania, Germania, Ungaria, Olanda, Belgia, Franța, Anglia, Danemarca, Suedia, Norvegia, Polonia, Cehoslovacia, România, Elveția, Serbia, Bulgaria, Turcia, Grecia, Spania, Portugalia, Italia, iar distanța făcută este de 89.000 km. Distanța întregă de făcut 114.000 km. pe uscat și 15.000 mile pe apă. Trăsura în care face inconjurul pământului i-a fost dăruită de cluburile sportive din România, „Olimpia”.

Curajosul invalid va pleca spre Australia și a declarat că distanța ce o mai are de mers, nădăjduiește — dacă nu i-se vor ivi piedici de neînviș — să o străbată în timp de 2 ani și jumătate.

Loviți de trăsnet.

În timpul unei furtuni, locuitorul Doroftei Părlii (comuna Dlochia), (Basarabia) care se afla pe câmp la secerișul grâului, s'a adăpostit împreună cu feciorul cel mai mare sub o clăie, acoperindu-se cu un suman. Un băiat mai mic s'a adăpostit sub căruță. Din pricina fulgerilor și tunetelor caii, care se aflau lângă căruță, s'au speriat și au luat-o la fugă. Copilul cel mic a alergat să cheme pe tatăl său, dar a rămas uluit, văzând că nu se mișcă. A început să țipe și venind în ajutor alți locuitori din apropiere au constatat că au fost trăsniți. Feciorul era mort, iar Doroftea după vr'un ceas și-a revenit în fire.

Spânzurat în criptă.

Un paznic al cimitirului Bellu din București a făcut o descoperire neașteptată într-o criptă. Observând că un miros îngrozitor răsește de câteva zile dintr-o criptă, a făcut cercetări.

În cripta familiei Nestor Marinescu, a fost găsit strangulat (spânzurat) un individ în vârstă de 55—60 ani. Cadavrul sinucigașului intrase în putrefacție. Din această cauză nu s'a putut stabili identitatea sinucigașului.

Focul dela Moreni s'a micșorat

Focul dela Moreni s'a redus la sonda dela care a început să ardă. Focurile, cari ardeau în jurul sondei și pe la tunelurile făcute în vederea stingerii, au încetat. Flacăra sondei deși a sporit în mărime, însă nu prezintă nici un pericol pentru sondele învecinate.

Se continuă cu lucrările celui de al treilea tunel, însă au fost luate toate măsurile de ventilație pentru a se împiedica o nouă explozie.

Din streinătate

Executarea unui atentator

Din Kovno se anunță: Alaltăeri noaptea a fost executat, fiind pus la zid și împușcat, tânărul Atschauschka, prins când încerca să aducă, o mașină infernală din Polonia pe teritoriul lituan.

Președintele a refuzat cererea de grațiere.

Trecerea înnot a lacului Genevei

O tânără olandeză, domnișoara Corri Leibbrand, a reușit a trece lacul Genevei înnot, dela Onchy la Geneva. Pentru întâia dată un înotător a isbutit să facă acest înnot greu și lung de mai bine de 60 km în linie dreaptă.

Femeie vândută pentru un litru de rom

Acum cinci sau șase luni, un lucrător minier, de origină din Pas-de-Calais (Franța), fiind angajat la minele din Carmaux, s'a instalat cu femeia sa, în vârstă de 24 de ani, de origine cehoslovacă, și cu copilul lor, în satul Bruyères. În curând, soțul au făcut cunoștință cu un minier polonez care deveni prietenul casei.

Acum câțiva timp, soțul a propus polonezului că-i cedează femeia în schimbul unui litru de rom. Propunerea a fost primită cu însuflețire de către polonez și de către femeie care pe lângă că e tânără mai e și frumoasă. Soțul a părăsit casa și s'a mutat la Carmaux.

După câțiva timp, soțul i-a părut rău și pentru a scăpa dintr-o situație destul de neplăcută s'a adresat poliției pentru a desface contractul său și a alunga pe cumpărătorul femeii sale.

Revărsări catastrofale în Persia

După cum anunță „Reuter” din Tabris, 100 de persoane au căzut victime ale inundațiilor din Persia. Deasemenea au fost distruse 5.000 de case. Șoselele cele mai importante au fost distruse de către curenții de apă.

Arestarea unor feroși bandiți la Chișinău.

Din Chișinău se anunță: Bandiții B. Potuc și Suchis Strul, au fost arestați alaltăeri de către comisarul Grevănosu.

Ei au până acum 16 condamnări la muncă silnică.

Un nou atac banditesc în Basarabia.

O mașină care făcea curse de călători între comunele Prepenița-Pelinești din jud. Orhei, a fost atacată de 6 bandiți înarmați cu puști și carbine. Toți pasagerii au fost jefuiți. Jandarmii au format numeroase potere pentru urmărirea bandiților.

Bolșevicii atacă un sat basarabean. Din comuna Sfârâra (Ucraina) s'au tras 25 focuri de armă asupra comunei Bălăbănești din apropierea comunei Vadul lui Vodă din județul Lăpușna. Cazul a fost adus la cunoștința autorităților în drept, ministerului de Interne și externe.

Cețiți și răspânșiți

„Gazeta Transilvaniei” ocel mai vechi ziar românesc

Un cuvânt despre sectari

Convingerea, pe care mi-am făcut-o în decursul studiilor mele teologice prin celirea istoriei bisericești și naționale a neamului românesc, acest neam de mucenici — este că Românii din toată România-Mare și-au păstrat viața lor națională prin biserică și prin iubirea de neam dusă până la jertfă.

Acest lucru îl știu foarte bine sectarii și în consecință prin fel de fel de mijloace cearcă să nimicească credința neamului nostru românesc și astfel să sdruncine biserica noastră creștină românească.

Și într'adevăr, sectarii au înregistrat unele succese parțiale (mic în comparație cu totalitatea românilor noștri) — mai ales printre românii săraci din punct de vedere material — și ici colea succese și printre românii noștri cu carte.

Predicatorii români sectari au culezanța să spună credincioșilor lor, că nu are valoare semnul Sfintei Cruci, invajă pe români să nu meargă în frumoasele biserici ale noastre ci să cerceteze casele lor de rugăciune lipsite de frumosul nostru cult ortodox bogat în icoane, cari poartă chipul Sfinților morți pentru Christos.

Îndeamnă pe credincioși să nu respecte pe preoții noștri români — prezentându-i ca pe niște unelte ale materialismului murdar, ca pe niște unelte ale patimilor omenești.

Îi atacă pe ascuns — pe față nu au curaj — prin adunările lor — prin broșuri volante, zicând că preoții noștri nu au duh evanghelic — nu au pregătirea sufletească, că nu vreau să scape de păcat.

Toate acestea sunt insulte nepermise pentru că nu toți preoții români din România-Mare sunt greșiți. Ba din contră avem bucuria să constatăm că preoții noștri își fac datoria față de biserică și neam. Dacă sunt și unii preoți greșiți — aceștia sunt foarte puțini — nu urmează că sunt toți greșiți. Și-apoi se mai știe că nu este om viu care să nu păcătuiască. Numai Domnul nostru Isus Christos este fără de păcat.

Nu vreau să recunoască sectarii pentru că sunt încăpățânați valoarea, farmecul și importanța neasemănat de mare ale Sf. Taine din biserică noastră românească, ca taina botezului, mirului, spovedaniei, cuminecării, preoției, nunții și a maslului.

Le batjocuresc aceste Sf. Taine — explicând greșit textul Sfintei Scripturi.

Ei merg mai departe, nu admit jurământul.

Dar mare este D-zeu — va veni vremea când noi preoții români împreună cu toată intelectualitatea românească vom porni la luptă sfântă contra sectarilor — având ca mijloace de luptă: știința teologică, inimă curată, voință puternică, onestitate, muncă și perseverență, nu moarte, ci blândețe și dragostea de a recăștiga suflete pierdute.

Sectarismul va fi redus prin cât mai dese conțerini religioase, cu explicări din Sf. Scriptură — prin cercetarea cât mai regulată a Sfințelor bisericești, prin purtarea onestă a celor cari sunt chemați să explice Sf. Scriptură, printr-o pronunțată antipatie față de materialism și prin predici rostite cu entuziasm, pricepere, dragoste de biserică și neam.

Broșuri religioase cât mai multe. Un fond puternic din care să se tipărească cărți religioase, tablouri religioase. Tot din acest fond să fie ajutați oamenii săraci, infirmi, năcăjiți.

Și până acum s'a lucrat în direcția aceasta și marii noștri preoți vor rezolva problema de mai sus, care este o mare problemă și religioasă și socială.

Doresc, ca de-acum înainte fie-care român fie preot, medic, profesor inginer, sau orice intelectual să pornească cu înfățișare — cu entuziasm la luptă sfântă pentru neam și pentru lege — în contra sectarilor — ca astfel religia Domnului Christos să dăinuiască, să crească, să înflorească.

Cu D-nezeu înainte! Cu noi este Dumnezeu înțelegeți neamuri și vă plecați!!!

Ploiești August 1929.

Eugen V. Saftu, preot ml. tar.

Pagubele exploziei dela Domnești

Luni spre Marți noaptea populația Capitalei a fost îngrozită de numeroase explozii cari veneau dela forul Domnești din apropierea Capitalei. Exploziile și focul au înținat toată noaptea. Deabea Marți dimineața armata și pompierii au putut opri exploziile și stinge focul.

Ancheta, care s'a pornit, a stabilit până eri următoarele pagube:

Pagubele exploziei dela Domnești, prin noile cercetări, se precizează a fi mai mici de cât se spusese la început.

Astfel cele circa 3000 proiectile noi s'au găsit neatinsse și deci în perfectă stare de funcționare iar cele din barăci, explodate, cari conțineau proiectile de calitate inferioară și demontate, nu au explodat de cât jumătate din ele.

A treia baracă a rămas neatinsă.

Se continuă cu curățirea câmpului de spărturi de proiectile înțregi asvârlite de suflul gazelor.

Se confirmă că explozia nu a omorât sau rănit vreun om. Ea a fost provocată de pulbere veche intrată în descompunere din cauza temperaturii ridicate.

În atențiunea supușilor streini

Se aduce la cunoștință tuturor supușilor streini care posedă autorizațiuni de ședere în țară fără acte de călătorie, expirate sau neexpirate, să se prezinte la serviciul de Siguranță Brașov cu aceste autorizațiuni în original împreună și cu celelalte acte privitoare la situația ce o au, în cel mai scurt timp — ultimul termen fiind 29 August 1929.

Totodată se mai aduce la cunoștința tuturor supușilor streini din orașul Brașov cari au depus actele la Comisiunea de Revizuire, că urmează a se prezenta cu adeverințele ce le-au primit, pentru a și ridica actele. Persoanele care până la data de 1 Septembrie 1929 inclusiv nu vor ridica actele de călătorie vor fi considerate ca contraveniente la legea controlului streinilor și ca atare vor fi amendate cu câte 1000 lei.

Această din urmă categorie de streini vor aduce cu sine timbre fiscale, pentru a se aplica pe biletele de liberă trecere, după cum urmează:

1. Patronii cari lucrează pe cont propriu, timbre în valoare de lei 1320.

2. Funcționarii salariați, specialiști angajați etc. lei 660.

3. Muncitorii, personalul casnic etc. lei 264.

Supușii streini domiciliați în județul Brașov se vor prezenta la Prefurile respective.

Șeful serviciului: Virgil Marinescu

In atențiunea lăptarilor.

Ordonanță asupra controlului laptelui.

Pentru controlul laptelui adus și pus în vânzare pe piața orașului nostru, primăria municipiului Brașov publică următoarea ordonanță:

Noi președintele Comisiei Interimare la municipiul Brașov, având în vedere regulamentul pentru aplicarea legii de poliție sanitară veterinară din 5 Ianuarie 1926, aprobat și promulgat prin Inaltul Decret Regal No. 3971—1926; având în vedere regulamentul asupra fabricării și vânzării alimentelor și becurilor din 3 August 1923, aprobat prin Inaltul Decret Regal No. 5214—1913; având în vedere raportul Serviciului zootehnic și sanitar-veterinar al Municipiului, — facem cunoscut tuturor interesaiilor următoarea:

Ordonanță:

Art. 1. Nu este permis a se vinde pentru consumație publică decât lapte provenit de la vaci, bivolițe, oi sau capre sănătoase. Laptele muls în primele 8 zile după făt are — laptelec—oleastră nu poate fi pus în consumație publică.

Art. 2. Este oprit a se aduce în comerț lapte amestecat, provenit de la animale de specii diferite (de exemplu laptele de vacă amestecat cu laptele de bivoliță).

Art. 3. Laptele ce se aduce în comerț, trebuie să fie în stare naturală, integral, fără să i se adauge apă și fără să i-se ia smântâna.

Art. 4. Este oprit a se aduce în comerț lapte, căruia i s'au adăugat substanțe neutralizatoare sau antiseptice de orice natură, sau ori cari alte substanțe străine, ca amidon, făină etc.

Art. 5. Este oprit a se aduce în comerț laptele provenit de la animale atinse de boale, cari pot influența asupra laptelui și asupra consumatorului, ca boala de uger, de orice natură, de febră aftoasă (boală de gură și unghii), de tuberculoză, de variolă, de antrax, de pleuro-pneumonie contagioasă, de turbare, de septicemie hemoragică, de gălbănare, de desinterie, haemoglobinurie.

Art. 6. Este oprit a se aduce în comerț lapte, care are un gust sau miros particular sau displăcut, lapte stricat, colorat roșu sau în alt mod în întreaga lui masă sau care prezintă pete de diferite culori.

Art. 7. Este oprit a se aduce în comerț lapte provenit de la animale cărora li s'au administrat medicamente ce pot trece în lapte, ca compuși ai arzenului, mercurului etc.

Art. 8. Este oprit a se aduce în comerț lapte care conține impurități (necurățenii) dela muls sau conservarea neîngrijită.

Art. 9. Laptele de vacă trebuie să aibă greutatea specifică la temperatura de 15 grade C. între limitele 1.029—1.033 grade, să conțină cel puțin 3,5% corpi grași, cel puțin 12,5% extract uscat. Aciditatea lui nu poate să treacă peste 9 grade.

Laptele de bivoliță trebuie să aibă greutatea specifică la temperatura de 15 grade C. între limitele 1.030—1.035 grade, să conțină cel puțin 5% corpi grași și cel puțin 15% extract uscat, cu aciditatea de maximum 9 grade.

Laptele, care la analiză, nu va arăta compoziția mai sus prescrisă, nu se va admite pentru consumația publică.

Măsurile de contravenție, prevăzute la art. 20 din această ordonanță, se vor lua în acele cazuri, când analiza laptelui va arăta în mod hotărât, că laptele a fost falsificat, sau conține im-

purități, cari fac laptele impropriu pentru consumație.

Art. 10. Orice comerciant, lăptar, care are un număr mai mare de două vile de lapte, va poseda un carnet de inspecțiune, în care medicul veterinar va nota ziua, când a făcut inspecțiune, observațiunile ce a avut de făcut și orice dispozițiune luată în legătură cu inspecțiunea vitelor și a grajdului.

Carnetele vor avea un format tip dat de Ministerul Agriculturii și Domeniilor — Direcțiunea Generală Zootehnică și Sanitară-Veterinară.

Art. 11. Comerțul cu lapte și produse de lăptărie se face numai în baza unei autorizațiuni eliberată de primăria respectivă, serviciul sanitar veterinar.

Pentru a obține această autorizațiune, comercianții lăptari, fie ambulanți, fie că vând în debite, vor trebui să înainteze primăriei respective (Serviciul Sanitar Veterinar) o cerere în scris, în care vor arăta adresa, felul cum fac comerțul, numărul vitelor ce posedă pe specii și pe lângă care vor alătura: biletul de identitate, fotografia și certificatul medical de sănătatea lăptarului și omenilor de serviciu.

Persoane atinse de boale contagioase sau de boale cari provoacă desgust, nu vor putea fi înrebuințate la mulgere, la manipularile la care este supus laptele sau vânzarea lui.

Art. 12. Comercianții lăptari cari nu vor poseda autorizațiuni în conformitate cu prezenta ordonanță, vor fi oprți a vinde lapte și produse lăptăre, laptele va fi confiscat, iar ei vor fi supuși judecării ca contravenienți.

Art. 13. Comercianții lăptari vor purta asupra lor în timpul comerțului actul de identitate eliberat de biroul populației precum și certificatul eliberat de medicul veterinar oficial după un model tip, prin care să se constate sănătatea vitelor ce posedă și pe care certificat sunt obligați a-l arăta la cerere și clienților.

CertIFICATELE de sănătatea vitelor nu sunt valabile decât trei luni, ele trebuiesc reînnoite în fie-care an la 1—15 Ianuarie, 1—15 Aprilie, 1—15 Iulie și 1—15 Octombrie.

Art. 14. În caz că s'ar ivi vre-o boală între vitele producătoare de lapte, imediat se va opri mulgerea animalelor bolnave și suspecte și cazul se va anunța primăriei comunale și medicului veterinar oficial, păzindu-se cu strictețe toate prescripțiunile de poliție sanitară veterinară.

Art. 15. Vasele ce servesc pentru transportarea și păstrarea laptelui, vor fi prevăzute cu capac și în așa fel construite, ca să se poată spăla ușor și complet.

Spălarea vaselor se va face cu leșie și apă curată și vor fi ținute în perfectă stare de curățenie.

Art. 16. Pe vasele, în care se ține sau se transportă lapte, se va pune o tăbliță, pe care se va arăta felul laptelui conținut în ele.

Art. 17. Transportul laptelui se va face cu vehicule curate, prevăzute pentru distanțe mai mari cu arcuri metalice.

Art. 18. Este oprit a se transporta în căruțe, odată cu lapte alte obiecte dela care laptele se poate impurifica, (poate că-păta necurățenie).

Art. 19. Căruțele pentru transportul laptelui vor fi prevăzute cu numărul autorizațiunei de vânzare.

Penalități.

Art. 20. Contravențiunile la această ordonanță se vor pedepsi în conformitate cu legea de poliție sanitară veterinară, art. 71, 72, 76 și anume:

Se va pedepsi cu o amendă de 5000 lei orice persoană care va fi contravenit la prescripțiunile legii de poliție sanitară veterinară și la regulamentul dat pentru executarea acestei legi.

Se vor pedepsi cu o amendă de 10.000 lei și închisoare până la 6 luni:

Acei cari vor fi vândut sau vor fi scos în vânzare, precum și acei ce cumpără animale, știind că sunt bolnave de boală contagioasă;

Acei cari, fiind obligați a declara la timp boalele contagioase, sau a observa măsurile prescrise de administrația sanitară, dacă prin abateri dela această îndatorire au cauzat contagiune la oameni;

Acei cari vor fi importat în mod fraudulos animale atinse de boale contagioase.

Art. 21. Pentru toate contravențiunile, amenzile se vor pronunța în prima instanță de către directorul general al serviciului zootehnic și sanitar veterinar, sau prin delegații speciali autorizați de Ministerul agriculturii și domeniilor cu deciziunea ministerială.

Art. 22. Prezenta ordonanță intră imediat în vigoare, bazată fiind pe susamintitele regulamente existente.

Cu executarea acestei ordonanțe se încredințează Serviciul zootehnic și sanitar veterinar al Municipiului.

Comis a interimară,
Președinte: Secretar general:
Cuteanu. Socaciu.

Prefectura Județului Alba
Serviciul Tehnic.

No. 16153—1929.

Publicațiune

Se scoate la licitație pentru lucrări de fântână, apeduct, apă caldă, canalizație, filtru, biologic, pardosală de dolomit, tâmplărie și zidărie la edificiul Spilului din Aiud, cu suma de vizuliu aprobat de Lei 1.500.000.

Pentru asigurarea lucrărilor susmenționate se publică licitații cu oferte închise, care se va ține în ziua de 13 Septembrie 1929 ora 11,30 în localul Serviciului Tehnic Jud.

Ofertele întocmite conform prevederilor legii contabilității publice art. 72—85 și a condițiilor mai jos arătate până la ora 10 a zilei fixate.

Garanția de 4% a sumei de vizuliu de ofertă se va depune la vreo Administrație Financiară sau poate să fie depusă înaintea comisiei înainte de începerea licitației în efecte de stat sau în numerar.

Elaboratorul tehnic a lucrărilor, condițiunile detaliate și modelul de oferte se pot vedea zilnic între orele 9—13 la Serviciul Tehnic Județean.

Alba-Iulia la 15 August 1929.
Șeful serv. Tehnic.
906 1—1 Ing. Bozskov.

Publicațiune

Comitetul Liceului de fete „Principesa Elena” Brașov prin mește oferte închise pentru furnizarea a 20 (douăzeci) vagoane lemne de foc, fag, uscate de prima calitate, așezate în stânceni în curtea școli.

Ultimul termen pentru înaintarea ofertelor este 25 August 1929.

Comitetul școlar al Liceului de fete „Principesa Elena”.
895 2—2 Președinte.

Publicațiune de licitație

Consiliul creditorilor masei falimentare a firmei falite „Bazar de ocaziune” Gebauer et Comp. prin hotărârea din 13 August 1929, la dispus valorificarea bunurilor mobile ce constituiesc activul masei, prin vânzare la licitație publică. Licitația va avea loc în localul de prăvălie al firmei falite în Brașov, Prundul Rozelor No. 19 și va începe în ziua de 2 Septembrie 1929 ora 15, continuând în zilele următoare la aceeași oră până la terminare. Lucrurile mobile ce se licitează constau din aranjamentul prăvăliei, mobilă, (paturi, dulapuri, scaune, noptiere, itoaleță), încălțăminte de bărbați, dame, copii (ghete, pantofi, sandale, bocanci) haine bărbătești, de damă, copii, cămăși și alte alături, obiecte casnice, jucării etc. Obiectele nu se vor putea vinde sub jumătate din prețul de evaluare indicat în inventarul masei; strigarea va începe cu acest pret.

Curatorul masei falimentare
Dr. Balcăș Gheorghe.
897 1—3 avocat.

România Corpul Portărilor Tribunalului Brașov.

No. 5207—1929.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul Șef portărel prin această publică că în baza deciziunii Nr. G. 9595—1929 a judecătoria de ocol Brașov, în favorul reclamantului Dr. Alfred Jekelius repr. prin avocatul dr. Fr. Schnell Brașov, pentru încasarea creanței de 1300 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 2 Septembrie 1929, orele 5 p. m. la fața locului în Brașov Str. Ofanilor No. 5 unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară un divan de pluș, o masă patrată, 6 scaune, bufetier, etc. în valoare de 8000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Brașov, la 5 August 1929.

Gh. Stănculeanu,
Șef portărel.

Corpul Portărilor Tribunalului Brașov.

No. 5336—1929.

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel prin această publică că în baza deciziunii No. G. 1348/1929 a judecătoria de ocol Brașov în favorul reclamantului A. nica Cocui repr. prin avocatul dr. Gh. Balcăș Brașov pentru încasarea creanței de 2820 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 13 Sept. 1929, orele 9^{1/2} p. m. la fața locului în com. Cristian la domiciliul debitorului, unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară mobile din casă în valoare de 6700 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.
Brașov, la 8 August 1929.

904 1—1 D. A. Popescu,
portărel.

Mai multe fetițe

se primesc ca ucenice în atelierul de spălătorie „KRISTALY” Str. Sft Ioan 4/6 875 3—4

Casă de vânzare

2 camere, bucatărie, grădină și dependințe. Informațiuni la proprietar. Str. Petocile No. 30. 403 1—4

2—3 elevi școlare

se primesc în gazdă conștiențioasă. Informațiuni dela ora 2—4 p. m.

Ioan Lienerț
funcționar jud.
Brașov, Târgul Cailor 14 L
901 2—3;

Ciment Portland

din Azuga, se vinde la Antrepozitele Ardelene, Barta, Strada Gărei 45.
908 1—4

Licitațiune

Oficiul parohial al Bisericii Ort. Rom. din Brașovul-Vechiu publică licitație pentru edificarea unei Case culturale. Licitația se va ține în ziua de 8 Septembrie 1929 în localul Bisericii, la orele 11 a. m.

Se dă în antrepriză numai manopera acestei lucrări.

Planul și devizul lucrării, precum și condițiile de licitație se pot vedea zilnic la oficiul parohial, între orele 12—2 și 6—8 seara.

Licitanții vor prezenta oficiului parohial ofertele închise și sigilate, până la data de mai sus, ora 10 a. m., după care termen ofertele înaintate nu vor fi luate în considerare.

Brașovul vechiu, 15 August 1929

Oficiul Parohial ort. rom.
890 3—3

Publicațiune de licitație

Judecătoria de Ocol Zărnești ordonă licitațiunea execuțională asupra imobilelor: casă, curte, grădină și edificiul depozitului de benzină și petrol, aflătoare în comuna Tohanul vechiu, în nemijlocită apropiere a stațiunii C. F. R. Prețul de strigare e fixat la Lei 180.000.

Licitațiunea se va ține în ziua de 24 August 1929 ora 11, în localul cărților funduare Zărnești.

Condițiunile de licitație se pot vedea la Primăria Comunei Tohanul vechiu și Zărnești.

Banca pop. „Muscelul”
907 1—1 Tohanul-vechiu.

Abonamente la ziar

se pot face pe timp mai îndelungat sau lunar.

Dacă vrei să purtați gulere frumoase,
Dacă vrei să dublați durabilitatea gulerelor,
Dacă vrei să scăpați de năcazul ce-l procură legarea cravatei, atunci să știți cu toții că în

Spălătorie chimică

„KRISTALY”

din Strada Sft. Ion BRAȘOV,

se calcă gulerile cu presa de rotunzit (neexistentă până acum în Brașov) în mod ireproșabil și se curăță la fel. 876 Din provincie se primesc pachete cu poșta. 4—4

Deturnarea fondurilor de împroprietărire

Se știe că la toate ministerele și îndesebi la cel de finanțe se fac mari anchete pentru a se constata cum s'a gospodărit banul țării sub guvernarile trecute. Cu prilejul acestor anchete au eșit la iveală multe ticăloșii și abuzuri săvârșite.

Acum mai nou s'a constatat că banii încasați dela țărani pentru pământurile cu cari au fost împroprietăriți, în loc să se folosească după lege pentru stingerea bonurilor de expropriere, s'au vărsat la venirile statului folosindu-se, contrar legii, pentru alte scopuri.

Fără de știrile cari circulă prin ziare în jurul acestor operațiuni contrare legii, ziarul oficial al P. N. T. „Dreptatea” din București publică următorul comunicat:

Nu este vorba de un simplu

svon, ci chiar de un fapt, pe care d-l ministru de finanțe Mihai Popovici îl denunța dela înălțimea tribunei parlamentare.

Nu e la mijloc nici inadvertență, nici eroare gravă de contabilizare; ci ceva cu mult mai grav.

Mai adăogăm că suma, care a fost deturnată de guvernele precedente dela destinația ei legală, și care după cum conchide cu multă dreptate „Neamul Românesc” trebuie să se adauge la deficitul lăsat de guvernele liberale, este cu mult mai mare decât spune confratele nostru.

Este vorba, ca să fim preciși, de o sumă de, exact: 1.959.773.000 lei.

Adecă un nou deficit de aproape două miliarde lei, care ne-a rămas moștenit de la liberali și averescani!!

Un mare festival muzical la Brașov

Esecutarea operei compozitorului I. Seb. Bach „Matt-häuspasion”.

O operă muzicală religioasă de valoare, compusă de cel mai mare compozitor al bisericii protestante I. Sebastian Bach și reprezentată pentru prim dată acum 200 ani, va fi esecutată în zilele de 28 și 29 August a. c. — și anume partea I la 28 August, iar partea II la 29 August, — de Reuniunea corală germană din localitate în biserica Neagră sub direcțiunea apreciatului compozitor și dirigent Victor Bickerich.

Va fi esecutată întreaga operă fără nici o prescurtare de un mare ansamblu de coriști: bărbați, femei, băieți, soliști, soliste cu concursul societății filarmo-nice. Partea de solo a lui Cristos o va cânta cântărețul de concerte d-l Gerhard Iekelius din Berlin.

S'a depus o mare muncă pentru a se executa opera completă, constituind astfel un adevărat eveniment muzical, cum rar ni este dat să ascultăm. Cei ce doresc să se reculeagă sufletește și să guste o muzică bisericească în stil grandios să nu piardă această ocaziune de-a asista la concertele din 28 și 29 August a. c.

Șuri cu bucate căzute pradă focului.

Săptămâna aceasta s'au declarat două focuri în două din comorele județului Brașov.

În Râșnov au ars complet șurile pline cu bucate și fân ale economilor sași Martin Roth și Karl Wenzel, producând o pagubă totală de vreo trei sute mii lei.

În Stupini s'a declarat un foc luni noaptea la șura lui Gheorghe Barbu, arzând grejdul și fân în valoare de peste 30.000 lei. Marți noaptea a ars complet șura plină cu bucate la Nrul 810. Pagubele încă nu s'au putut stabili.

Atragem cu acest prilej atențiunea plugarilor noștri, ca să fie cu ochii în patru la avutul lor, dacă se poate să și-l asigure, ca să nu li se piardă a-verele strânsă cu atâta sudoare tocmai acum în toul recoltei.

Ce școli normale se desființează. Ministerul instrucțiunii a decis să micșoreze numărul școlilor normale. Anul acesta se desființează integral:

Școlile normale de fete din Dorohoi și Brașov și cele de băieți din R. Sărat și Fălticeni.

Se suprimă cl. I urmând ca în fiecare an să se suprimă câte o clasă la școlile normale de băieți din: Alexandria, Abrud, Satu Mare, Căiarași și Tecuciu; la școlile de fete din: Caracal, Slatina, Pitești, R. Vâlcea, Botoșani, Chișinău (eparhial).

Școlile normale de fete din Beiuș și Sîmlăuți și Sîmbăvna se transformă în școli normale de conducătoare.

Elevii școlilor suprimate vor fi repartizați la alte școli.

Profesorii acestor școli vor face cereri de transferare.

Ultime stiri

Transportarea cerealelor pe C. F. R.

București, 24 August. — În vederea transportării recoltei de cereale, direcțiunea generală C. F. R. a întocmit programul trenurilor speciale și obișnuite, cari vor îndeplini această sarcină.

Transporturile au fost organizate atât pentru producția rezervată la export, cât și pentru aceea lăsată consumului intern.

După statisticile primite, sunt în total 360.000 vagoane cu cereale.

Dintre aceste 200.000 vagoane vor fi exportate prin porturi, 60.000 vagoane pe la frontiere, iar 100.000 de vagoane rămân consumului intern. Pentru transportarea acestor cereale s'a hotărât înființarea mai multor trenuri speciale. În total 68 perechi trenuri cu 13.818 trenuri chilometrice zilnic.

Pentru aceste trenuri va fi nevoie de 140 locomotive, 14.000 vagoane și un surplus de 750 oameni (frânari, încărcători, mecanici, etc.).

Aceste 14.000 vagoane vor avea un rulaș mediu de 7 zile. O parte din trenurile speciale pentru transportul cerealelor au fost puse în circulație.

Cronica locală

Greva dela fabrica Schiel. De trei zile lucrătorii fabricii Schiel în număr de peste 500 s-au pus în grevă pentru nerespectarea legii muncii de către patroni.

Alături și eri au continuat la inspectoratul muncii tratatele între reprezentanții muncitorilor și delegatul fabricii Schiel d-l Dr. Gust. La discuții au luat parte și d-nii inspector general N. Popea și inspector V. Bedi-țeanu din partea ministerului muncii.

Lucrătorii au cerut respectarea contractului de muncă, respectarea zilei de 8 ore, revocarea ordinului abuziv, prin care se dispunea, ca plata lucrătorilor să se facă odată la două săptămâni, reprimirea celor concediați și plata zilelor de grevă.

Delegatul patronilor d-nul Dr. Gust a declarat categoric că fabrica nu înțelege să respecte contractul de muncă și că așteaptă o hotărâre a Curții de Casație. În ceiaze privește celelalte cereri ale muncitorilor d-sa a declarat că nu le acceptă, astfel că tratativele au fost suspendate. Greva continuă.

Școala comercială superioară de fete din Brașov, cu internat, aduce la cunoștința celor interesați că înscrierile pentru anul I și reinscrierile în anii următori se fac între 25—31 August incl. iar examenele de corecție între 1—6 Sept. incl.

Stofe de uniformă pentru elevi cu reducere la

EMIL BOLOGA
depozitul fabricelor

BUHUȘI și PREJMER
BRAȘOV

Piața mare Târgul Grăului No. 3

Un inginer care nu-i inginer. Asociația generală a inginerilor din România (A. G. I. R.) Cercul regional Brașov ne trimite următorul comunicat cu scopul de a servi marele public:

Pedeapsă pentru uzurpare de titlu. Prefectura Poliției Brașov cu sentința No. 53/1929 a amendat pe d-l Czirbusz Ștefan, dom. Brașov, str. Castelului No. 10, pentru contravenția oprită și pedepsită de art. 45 din Legea XL-1879, comisă prin faptul, că și-a însușit și folosit titlul de inginer în mod ilegal și inducând în eroare publicul, deoarece domnia-sa nu este absolut al unei școli politehnice, ci a școlii superioare de arte și meserii din Seghedin (Ungaria).

La Consilieratul agricol din Brașov a fost mutat în calitate de consilier agricol d-l Vasile Bergheanu, consilier agricol în Satu-Mare, înlocuind astfel pe d-l consilier Anghelescu pus în disponibilitate. D-l Vasile Bergheanu, care de 11 ani s'a stabilit în diferite regiuni ale Ardealului a dovedit prin activitatea sa, că este un om drept și cinstit și că poartă la sufletul său binele și interesele țărânilor noastre.

D-l consilier agricol V. Bergheanu a luat în primire de câteva zile treburile consilieratului.

Petrecerea de toamnă a Societăților Unite din Brașov-Schei. Societățile românești unite din Brașov-Schei aranjează, în caz de timp favorabil, Duminecă în 1 Septembrie a. c. petrecerea de toamnă obicinuită în Poiană, pe Livada Junilor bătrâni.

Venitul fiind destinat pentru ajutorarea copiilor săraci din Schei, rugăm on. public brașovean să participe în număr cât mai mare pentru ca ajutoarele ce se vor distribui să poată înveseli cât mai multe fețe întunecate de suferințe și miserie. — Comitetul Societăților Unite.

Dela Prefectura Poliției. A fost înaintat Poliției individul Fekete Mihai pentru faptul de beție și însușiri de titluri.

— A fost înaintat individul Pârnu Gheorghe pentru călătorie frauduloasă pe C. F. R. și punșă de buzunare.

— S-au prezentat la Poliție restauratorul Gh. Ilescu din Brașov, rănit la cap de indivizii Ionescu Gheorghe și Ivanciu Gheorghe din acest oraș.

— S-au găsit și se pot ridica dela Prefectura Poliției (camera No. 4) trei chei dela o cassă de bani sistem Wertheim.

Linia tură, scrisori, plimbururi, facturi, foi de expediție în bloc. Atelierul „E O S” Strada Mihail Weiss 30. 781 1—1

Examenе cu RAZE X (Röntgen) și examenе bacteriologice poate executa or cărei persoane și în schimbul unor taxe mici, laboratoriuе spitalului militar Brașov — dotate cu aparate noi. 583 15—0

D-l I. Mihalache va adresa o serie de scrisori plugarilor.

D-l ministru Ion Mihalache, va începe în curând publicarea prin gazete unei serii de scrisori adresate plugărimii române, în care va scrie despre chestiunile în legătură cu programul de îmbunătățire a producției agricole.

Aceste scrisori se vor publica prin toate ziarele din București și din provincie, fără deosebire de culoare politică

D-l Mihalache se va adresa ca introducere cu o scrisoare deschisă către toți directorii ziarelor din țară, prin care le va cere concursul și speșul de lipsă scrisorilor ce vor urma.

Este pentru prima oară în țara noastră când un ministru, ia legături direct cu populațiunea țării prin mijlocirea presei, — mai ales cu marea masă a mii loanelor de plugari români.

INFORMAȚIUNI

Revizia pașapoartelor la vamă. Ministerul de externe a trimis tuturor punctelor de frontieră o circulară prin care le pune în vedere că, începând de astăzi, revizia pașapoartelor se va face în tren, de către ofițerii poliției de frontieră. Aceasta pentru a se evita întârzierile inutile.

Tot prin acea circulară se atrage atenția personalului de frontieră asupra atitudinii civilizate și urbane ce trebuie să aibă față de călători.

Congresul F. I. D. A. C.-ului. Delegația română care ia parte la congresul interaliat al F. I. D. A. C.-ului care se ține la Belgrad (Jugoslavia) în zilele de 1—8 Septembrie a. c. se compune din următoarele persoane: general Traian Moșoiu, șeful delegației, general Rujinsky, iar Miculescu din partea Uniunii ofițerilor de rezervă, general Livezeanu din partea Legiunii Române, maior V. Cădere, Voicu Nițescu, ministrul Ardealului și deputat Deleu din partea voluntarilor sibiieni și ardeleni, căpitan V. Serdaru, comandor Bojan din partea Uniunii foștilor luptători și d-l Gheorghe Dumitrescu, din partea Cercului subofițerilor de rezervă din întreaga țară.

Inchiderea cărciumilor în sărbători. Ministerul muncii a semnat pe baza articolului 22 din legea repausului Duminical, decizia ministerială, privitoare la regimul de închidere a cărciumilor în comunele rurale pentru zilele de Duminecă și sărbători legale. Prin această decizie se introduce sistemul că nici o cărciumă nu poate ține deschis Duminecă și sărbătorile

legale dela orele 12 a. m. până la orele 19 p. m. fără ca să aibă o autorizare eliberată de ministerul muncii. Această autorizare se va acorda numai la propunerea bine motivată a Consiliului județean numai în condițiunile stabilite de acesta.

În provinciile sau județele, unde regimul închiderii complete a dat bune rezultate, acest regim se va menține.

Focul dela mina Concordia. Un incendiu s'a declarat eri noapte la minele Concordia din comuna Vulcan. Dându-se imediat alarma, muncitorii au pătruns în mină și au reușit să localizeze focul. Incendiul a distrus o singură galerie. Din cercetările făcute rezultă că focul se datorește gazelor.

În timpul operațiunilor de stingere minierul Oana Ioan a fost prins între două vagonete și mutilat. În drum spre spital el a încetat din viață.

Prelungirea tratatelor Miciei înțelegeri. Din Praga se anunță: Consiliul de miniștri a aprobat protocolul pentru prelungirea tratatului de alianță existent între Cehoslovacia, România și Jugoslavia. Deasemenea a aprobat tratatul tripartit de arbitraj încheiat între cele două țări.

Ambele instrumente diplomatice fuseseră semnate cu prilejul ultimei conferințe a Miciei înțelegeri în Mai 1929, la Belgrad

Reuniunea de invalditate a muncitorilor

dispune de o avere de peste 40 milioane

Inscrieți-vă imediat, ca să nu trebuie să cerșiți la bătrânețe.

Se poate înscrie: Brașov, Stația Pieții de plimbare, la casierul fiialei Dl Ernest Garay

88 1—1